

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter parentes, tutores, curatores irritare vota possint filiorum,
pupillorum, & minorum. punct. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

votorum neque obligatio aliquid præiudicium marito affert. De votis factis ante matrimonium, vel tempore diuortij neque ipse Sanchez concedit subijci irritationi; eo quod emissio non fiat sub conditione beneplaciti Superioris; cum nullus tunc adit. Solum excipiuntur vota personalia impuberis, vel realia pubertis, quæ secundum probabilem sententiam irritant à marito possunt. Quia maritus succedit loco parentis. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 15. n. 92. Sanch. lib. 9. de matrimonio disput. 4. n. 4. § 5. cuius contrarium videtur sentire lib. 4. cap. 9. n. 15. At secundum nostram sententiam ea tantum vota irritantur, seu potius suspendere maritus potest, quæ sibi præiudicauerint. Basilius Legionensis lib. 10. cap. 17. n. 9.

9. Si verò de potestate vxoris ad irritanda vota mariti loquamur, dicendum est, sola ea vota irritare posse, quæ sibi præiudicauerint. Quia vir subijci non potest vxori quoad voluntatem, sed solum quoad materiam promissam. Sic pluribus relatis Suar. lib. 6. de voto e. 4. n. 8. & sequentibus. Sanch. lib. 9. de matrimonio disput. 42. num. 2. & lib. 4. summa cap. 34. n. 20. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 15. n. 98. in 2. editione. Basilius Legionensis lib. 10. cap. 17. § 2. n. 18. Quod circa irritare potest votum longa peregrinationis nisi sit Hierosolymitana in subsidium terræ sanctæ, immoderatæ abstinentiæ, nimirum precum, & simularum; quia obstant mutua habitatio, & obligationi reddendi. Sic Suar. n. 8. & 12. Sanch. disput. 42. n. 4. & cap. 34. num. 21. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 15. n. 98. Bonacina disput. 4. quæst. 2. punct. 7. § 2. n. 17. At idem est votum induendi habitum Eremitæ, seu tertij Ordinis D. Francisci; quia ob horrorem, quem causat, retrahunt mulierem à debiti petitione & redditione. Sanchez, Suarez, Bonacina, & Lessius supra.

10. De voto non petendi debitum variant Doctores; alij affirmant irritari ab vxore posse, quia cogit mulierem ad semper petendum, quod nimis onerosum, & verecundiæ mulierum contrarium. Sic Henricus lib. 11. de matrimo. cap. 15. num. 8. Layman. lib. 4. summa tract. 4. cap. 7. n. 16. & alij relati Sanch. disput. 42. num. 7. alij negant, quia vxor non habet potestatem obligandi maritum ad petendum, sed solum ad reddendum. Ergo in abstinentia à petitione maritus non præiudicat. Et licet inde vxor molestantiam accipiat sentiens se obligatam esse ad petendum quoties vult libidini satisfacere, id leuis considerationis est; cum maritus vtatur iure sibi dato nunquam petendi. Sic Palacios in 4. d. 38. disput. 2. circa principium. Antonius Gomez in Bullam Cruciatam elausu. 10. num. 67. summa, q. 5. de voto num. 60. Huic sententiæ plures Doctores consentiunt sub quadam conditione, nempe si maritus se aliquoties offerat paratum debiti redditioni. Quia hæc obligatio tollitur vxori verecundia, quam habere poterat in petendo. Sic Sanchez lib. 9. de matrimo. disput. 42. num. 7. sine, & lib. 4. de voto cap. 34. num. 27. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 15. num. 99. in 2. editione. Basill. Legionensis lib. 10. de matrimo. cap. 17. § 2. num. 19. Navarr. cap. 12. num. 60. Placet mihi hæc sententia; eo quod obligatio mariti non petendi debitum in præiudicium vxoris non cedit; siquidem non retrahit vxorem à petitione, sed liberius petere potest sciens maritum impedire esse ad petendum, tum vt suæ libidini satisfaciat, tum vt annuat inclinationi naturali meriti. Neque video, quare maritus teneatur se aliquoties offerre vxori paratum ad reddendum. Nam si de habituali oblatione loquamur, semper maritus paratus, & dispositus esse debet; si verò de actuali oblatione; sicut vxor non potest obligare maritum, vt petat debitum, ita neque vt se actualiter offerat. Sufficit autem si se offerat reddere cum primum vxor minimo indicio suæ voluntatis petat. Alia oblatio nec necessaria est, neque congruo tempore fieri potest.

11. Aduertunt tamen communiter Doctores votum continentia, vel non petendi debitum emissum à coniuge absolute alterius beneplacito regulariter illicitum esse, & indifferens; tum quia molestum alteri; tum & præcipue ob periculum violationis. Nam cum non possit diuerso lecto cubare, quin alius permittat; difficile se continere poterit. Sic Lessius cap. 40. dub. 15. in fine; imò neque ex licentia coniugis nisi fenēs sint & periculum ablit tale votum consulendum est, vt indicauit Paulus 1. ad Corinth. 7. reuertimini in idipsum, nec tenet vos factus. Et notauit Layman. lib. 4. summa tract. 4. cap. 7. n. 16. sine.

PUNCTVM VII.

Qualiter parentes tutores & curatores irritare vota possint filiorum pupillorum & minorum?

SUMMARIUM.

1. Quosque impubertas, & pubertas duret?
2. Quando filius eximat à patria potestate?

3. Officium tutoris & curatoris quando finiatur.
4. Pater omnia vota filij impuberis irritare potest.
5. Comprehenditur filius naturalis deficiente tutore.
6. Eandem potestatem habet tutor comparatione pupilli.
7. Quid dicendum de matre?
8. Quid de hero, magistro, & nutrice.
9. Filij puberis vota irritare parentes potest quæ sui præiudicauerint non alia.
10. Que sint hæc vota personalia?
11. Vota realia ex bonis castrensibus aut quæsi non potest irritare.
12. Quid dicendum de votis ex bonis aduentitiis.
13. Egresso filio à patria potestate non sunt eius vota à patre irritabilia.
14. Quid dicendum de curatore; an habeat eandem potestatem ac pater?
15. Quid de matre?
16. Minoribus non competit in votis restitutio.

1. Pro huius quæstionis decisione præmitto impubertatem, seu pupillarem ætatem durare in pueris vique ad quatuordecim annum completum; in feminis vique ad duodecimum completum. Colligitur ex cap. puella 20. quæst. 2. & ex leg. fin. Cod. quando tutor. Pubertas vero incipit ab illo ætate, & durat vique ad annum vigesimum quintum completum habetur. l. 1. Cod. si minor se maiorem dixerit. Computatur autem hæc ætas à puncto natiuitatis; quia tunc nascitur filius luce huius mundi frui se vniuersi Doctores.

2. Secundò præmitto filium non eximi à patria potestate ratione ætatis; nam esse excedat vigesimum quintum annum sub patria potestate est; neque pater perdit usufructum, bonorumque administrationem. Sic tradunt communiter Doctores cum Gloss. in leg. finali. §. pupillus. ff. de verborum obligationibus. Matienço l. 5. recopilacion. tit. 1. leg. 8. Gloss. l. num. 2. Anton. Gomez leg. 47. Tauri n. 1. Lessius l. 2. cap. 45. n. 12. n. 61. in 2. editione. Suar. lib. 6. de voto cap. 5. num. 12. Sanch. lib. 6. de matrimo. disput. 39. num. 10. & lib. 4. de voto cap. 35. num. 29. Deinde non eximitur filius à patria potestate ratione ordinis facti etiam presbyteratus. Quia nullibi cautum est, sed potius contrarium supponitur in leg. 1. Cod. de Episcopis & Clericis, & tradunt post alios antiquiores Cotarruius cap. quia vos num. 5. de testamentis. Bernardus Diaz prædicatur cap. 132. n. 6. Antonius Gomez leg. 48. Tauri n. 7. Sanchez lib. 4. c. 35. num. 37. Præterea iure communi spectato non eximitur filius à patria potestate per matrimonij contractum etiam subsecutus Ecclesiæ benedictionibus. Colligitur ex leg. 1. & 2. Cod. de bonis quæ liberi, & leg. si vxor. Cod. de conditionibus inforti. Et notat Matienço & Anton. Gomez supra. & Sanchez cap. 35. n. 31. Contra liberatur filius à patria potestate. Primò si religionem pater, vel filius proficiatur; quia non expedit filium sub plurium esse potestate. Sic Couarruius cap. 2. de testamentis n. 8. Molina tractat. 2. de iustitia disput. 140. rect. verum autem Sanchez lib. 4. c. 35. n. 44. Secundò si filius in Episcopum eligatur. Authenti. sed Episcopalis dignitas §. vltimo Cod. de Episcopis & Clericis, cap. per venerabilem in principio. Qui filij legittimi, & lex regia 14. tit. 18. partita 4. Tertio si filius eligatur, & administrare incipiat aliquam illarum dignitatum, quarum meminit, leg. vltima Cod. de decurionibus lib. 10. & lex 7. & sequentes tit. 18. partita 4. Quarto si filius vel patens senus efficiatur suspenderit patria potestas ob rationem dictam; quia non expedit filium esse sub plurium potestate, quod necessariò fieret, si patria potestas non suspenderetur. Nam si filius esset seruus, esset sub potestate domini, & simul sub potestate patris; si verò pater esset seruus, etiam ipse filius sub eius potestate existens quasi in seruitutem esse. Ne iugur pluribus obedire filius teneatur, eximitur à patria potestate ob seruitutem patris vel suam. Consonat §. si ab hostibus instituitur. quibus modis, ius patriæ potestatis soluitur. Quinò si pater mortuus fuerit naturali vel ciuili morte, filius efficitur sui iuris, §. cum autem instituitur. quibus modis ius patriæ potestatis soluitur & leg. 1. & 3. tit. 8. partita 4. Sextò ob crimen hæresis siue à patre, siue à filio commissum. Constat ex d. §. cum autem. Septimo si de facto filius emancipetur, præterea instituitur. quibus modis, & c. leg. non modo. & leg. vlt. Cod. de emancipatione liberorum. Octauò in hoc Regno Castellæ & Lusitanie matrimonio contracto etiam infans parentibus eximitur filius ab eorum potestate dummodo subsecutus sint Ecclesiæ benedictionis. Habetur leg. 47. & 48. Tauri quæ sunt 8. & 9. tit. 1. l. 5. nona collectionis. Vide Molina tom. 1. de iustitia. disput. 229. Vbi bene expendit modos, quibus filius partim egreditur potestatem.

3. Tertio præmitto, officium tutoris, qui pupillo regendo præcipue datus est, & secundario ipsius rebus; finit cum primum pupillus pubertatem attingit. Habetur expressè instituitur. quibus modis tutela finitur in principio, ibi. Pupillus pupillæque cum pubertate esse ceperint à tutela liberantur. At officium

officium curatoris, qui puberis rebus administrandis præcipue datus esset, cessat ipso iure, cum pubertas finitur. Colligitur ex *instit. de curatoribus*, libi. Masculi quidem puberes, & feminae viri potentes usque ad vigesimum quintum annum completum curatores accipiunt. Quia datum ad certum tempus ipse lapsus finitur. Solet item tutoris seu curatoris officium finiri beneficio principis veniam ætatis concedentis, vt tradit *Gloss. instit. de curatore in principio*, & colligitur ex *leg. 1. c. 2. Cod. de his qui veniam ætatis impetra.* Matrimonij autem contractu nequaquam finitur non solum iure communi de quo certum est iuxta *legem 1. c. 2. ff. de minoribus*. Sed neque iure Regni Castellæ vt bene probant. *Parladorus lib. 1. de rebus quotidianis cap. 12. à n. 5. Sanch. l. 4. sum. cap. 35. num. 59.* His præmissis.

4. Dicendum est, posse patrem omnia vota absque vlla exceptione siue realia siue personalia filij impuberis quantumvis doli capax irritare. Quia illa omnia (iure sic disponente) emissa sunt parentis beneplacito, qui potest obligationem assumptam a filio elidere, vel confirmare, & expeditur enim maxime eo tempore, quo filius creditur imbecillis vsu rationis gaudere, aliena voluntate regi, illique subditi in obligationibus assumendis. Et licet aliquando perfecto vsu rationis gaudeat, hoc per accidens est, & potestatem parentis non dimittit. Colligitur ex *c. 1. c. 2. 2. q. 2. c. cap. mulier 32. q. 2.* & tradunt ferè omnes Doctores teste *Suar. l. 6. c. 6. à num. 10. Sanch. l. 4. sum. c. 35. n. 7. Layman lib. 4. sum. tract. 4. c. 7. n. 10. assertio. 5. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 14. n. 82.*

5. Difficultas autem est, qui sub nomine patris, & sub nomine filij ad hæc vota irritanda intelligatur. Et credo sub nomine filij non solum legitimum, sed naturale, & spiritum intelligi, si moraliter constet verè filium illius esse. Quia esto pater civilem potestatem non habeat ad filium naturalem, & spiritum gubernandum; habet tamen potestatem naturalem vt filij imbecillitati in vocando consulat, ne maneat hoc conuenienti remedio destitutus. Quod intelligendum est quando nullus adest tutor, qui de hoc remedio prouideat. Nam si tutor adest, ipsi, & non parenti competit filij illegitimi vota irritare. Quia tutori & non parenti competit illius filij gubernatio; sub tutoris enim & non sub parentis est potestatis, *instit. de patria potestate in principio.* Et tradit *Sanchez lib. 4. c. 35. n. 82.*

6. Sub nomine verò patris ad hæc vota impuberis irritanda venit tutor in omnium sententia. Quia loco patris subrogatur ex iuris dispositione.

7. Mater verò viuente patre nullatenus hæc potestatem habet; quia nec familiæ neque bonorum administratio ipsi competit iuxta *Textum in §. fœmine instit. de adoptionibus*. Sed totius domus gubernatio est penes patrem; poterit tamen ipsa filio præcipere, ne votum exequatur quouisque patrem conueniat quod non est irritare, sed voti executionem suspendere ob rectam domus gubernationem. Sic *Suar. lib. 6. cap. 6. n. 21. Sanch. lib. 4. cap. 35. num. 78.* At mortuo parente, vel amente, vel illo longissime absente distinguendum est; si filio datus sit tutor, aut curator non poterit mater vlla vota irritare: quia nec personæ, nec bonorum ei competit administratio, sed penes tutorem vel curatorem existit. Sic *Syluest. verbo religio 2. q. 13. & verbo votum 4. q. 2. d. 1. Nauarrus cap. 12. n. 64. Azor. l. p. lib. 11. cap. 17. q. 7. Grassus l. p. decisum l. 2. cap. 2. n. 3. Lessius l. 2. c. 40. dub. 14. n. 82. in 2. editione. Sanch. c. 35. n. 78. Suar. lib. 6. c. 6. n. 22. Quod si filio tutor datus non sit, neque ex parte patris est huus, qui loco patris succedere possit, poterit mater vota filij impuberis irritare. Non quia tutrix sit (tutelam namque ob mortem mariti ipso iure non habet, esto illam petere possit. *Authent. matri c. aut. c. 6. Cod. quando mulier iutele officio fungi possit*) sed quia iure ipso naturali illi datum est impuberem gubernare patre, auo, tutore, & deficientibus. Ne impubes careat, qui eius imbecillitati in vocando consulat. Sic *Suar. lib. 6. c. 6. num. 22. Emanu. Sà verbo voti irritatio, n. 1. Sayro in Clau. Regia lib. 6. c. 10. num. 10. Sanch. c. 35. n. 76. c. 79. Layman lib. 4. sum. tract. 4. cap. 7. n. 10. Bonacin. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. n. 18.**

8. An autem sub nomine patris veniat herus, vel magister deficientibus patre, tutore alique ascendentibus? Affirmant plures grauesque Doctores vt æquitati & pietati consonum, ne impubes hoc remedio, quo lue impotentia in vocando consulitur, destitutus existat. Sic *Sayro in Clau. Regia l. 6. cap. 10. num. 18. in fine. Lessius l. 2. cap. 40. dub. 14. in 2. editione n. 82. Suar. lib. 6. de voto c. 6. n. 22. Layman lib. 4. sum. tract. 4. cap. 7. n. 10. Cæterum est hæc sententia pia sit, & ob tantorum Doctorum auctoritatem probabilis. At contraria verior est. Quia potestas dominatiua ad irritationem votorum requisita nec iure naturali, nec positio magistro, heredo, nutritio infantis conceditur. Potius namque sui iuris esse reputatur impubes patre, tutore, alique ascendentibus carens. Sic pleribus relatis *Sanch. lib. 4. sum. cap. 35. n. 84. Bonacina disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. n. 18.**

Ferd. à Castro Sum. Mor. Pars III.

9. Si verò de votis puberum loquamur; pater irritare vota potest, quæ suæ administrationi, & gubernationi domesticæ præiudicauerint non alia. Sic docent post alios antiquiores. *Suar. lib. 6. de voto cap. 5. num. 4. c. 5. Valent. 2. 2. disp. 6. q. 6. punct. 6. quæst. 11. Sayro in Clau. Regia lib. 6. c. 5. n. 6. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 14. num. 85. in 2. edit. Sanch. lib. 4. sum. cap. 35. à n. 15. Bonacin. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. n. 21. Et alij communiter paucis exceptis. Et sumitur ex *leg. Deo nobis, §. hoc etiam, Cod. de Episcopis c. Clerico, & Authent. de sanctis Episcop. c. 41. c. ex cap. ad nostram de Regularibus, & præcipue ex c. 1. c. 2. 2. q. 2. Ratio ea est, quia obtemperata pubertate filius præsumitur plenam discretionem habere ad vouendum. Ergo ex parte voluntatis, nulla adest causa irritationis. Ergo solum adesse potest ex parte materiæ promissæ, quæ si paternæ administrationi, gubernationique domesticæ præiudicauerit, eo ipso votum irritare poterit vt potest quod necessarium habere debet hanc inhibitam conditionem ad sui valorem, nisi parenti artulerit præiudicium. Neque ab hac potestate irritatiua excluduntur vota, eo quod iuramento firmata sint. Quia iuramentum soli Deo præstitum conditionem voti sortitur, & est voto accessorium. *Suar. lib. 6. de voto cap. 6. num. ultimo Sanch. lib. 4. cap. 35. n. 62.***

10. Hinc infero, non posse parentem irritare filij puberis votum religionis, castitatis, ordines suscipiendi. Quia in his filius est sui iuris. Tradunt relati Doctores. Item nec votum frequentandi sacramenta confessionis, & communionis, fundendi moderatas preces, suscipiendi ieiunia moderata, seruandi diuina præcepta. Quia hæc domesticæ gubernationi non obstant. *Suar. dicto cap. 5. numer. 4. Lessius dub. 14. num. 85.* Supponit *Sanch. dicto c. 35. num. 15.* Econtra irritare potest votum longæ absentia (seu diuina peregrinationis). Quia obstat curæ paternæ, quam cum filio habere debet, dum est sub eius potestate. Et tradunt *Lessius, Suar. & Sanchez locis allegatis.* Solum votum peregrinandi non denouentur causa, sed in subsidium terræ sanctæ excipiuntur communiter Doctores, ne possit à patre irritari. Argumento *Textus in cap. ex multa de voto.* Vbi viris hoc votum exequi promittitur etiam vxoribus renuentibus ob boni publici fauorem, qui in hoc subsidio præstando cernitur. Sed vt bene tradit *Suar. lib. 6. c. 5. n. 11. Sanch. c. 35. n. 26.* Non est hæc exceptio admittenda in filiis puberibus, sicut neque in senis, aut religiosis, tum quia textus solum viros coniugatos excipit, & cum sit exceptio à iure communi exorbitans non debet ad alios talis extendi. Tum quia non est eadem ratio in filiis ac est in viris, quia viris competit gubernatio domus & familiæ, suntque vxoris caput, quæ in filiis comparatione parentis non procedunt. Deinde excipiunt votum seu iuramentum eundem. Romanam pro impetranda absolutione excommunicationis referunt, quod nequit pater irritare, quia est medium salutis spirituali filij necessarium. Et colligitur aperte ex *cap. relatiua de sentent. excommunicationis.* At vt bene aduertit, *Sanch. dicto c. 35. n. 27.* Si per bullam cruciatam, aut religiosorum priuilegium possit supradicta absolutio obtinere, optime potest pater supradictum votum irritare. Quia tunc filio necessarium non est Romanam ire pro impetranda absolutione, ob quam necessitatem non poterat pater executionem supradicti voti impedire. Deinde irritari à patre potest votum abstinentiæ, seu ieiunij, quo præsumitur filium morbi habere periculum, vel quo non possit labori ordinario incumbere, vel quo necessarium perturbandum esset ordo domesticus, parando cibos diuersos à communibus. Item votum tot precum & orationum, quibus impeditur assistere occupationi à patre designatæ. Sic *Suar. & Lessius supr. c. Sanch. n. 17.*

11. Secundo infero, neque posse irritare votum reale ex bonis, quorum filius dominium & administrationem habet, vt sunt bona castrensia aut quasi. Quia in horum alienatione filius est sui iuris, nec patri præiudicare potest, *leg. filiusfamilias in fine. ff. de donationibus.* Et tradunt *Nauarr. cap. 21. n. 70. Suar. lib. 6. de voto cap. 5. num. 4. Sayro in Clau. Regia lib. 6. cap. 5. n. 6. c. cap. 10. n. 25. Sanch. c. 35. n. 23. Lessius dub. 14. n. 85. Azor. l. p. lib. 11. c. 7. q. 17. Bonacina punct. 7. §. 2. n. 12.*

12. Tertio infero, nec posse patrem irritare votum filij puberis de bonis aduentitiis, quorum neque vsum fructum neque administrationem habet. Quia solum ob illas rationes ei præiudicare poterat. Quo circa cum filius post vigesimum quintum annum administrationem habeat bonorum aduentitiorum, quorum pater non habet vsum fructum. Vt manifeste probat *Textus in Authent. vt liceat matri c. aut. vers. res autem.* Nullatenus eius vota de his bonis pater irritare poterit. At dum est in minori ætate constitutus, si administratio patri non competit, vel quia sub ea conditione filio bona illa relicta sunt, vel quia pater non vult administrare, non ipsi sed curatori competit potestas irritandi ea vota. *Sanch. l. 4. sum. c. 35. n. 43.*

13. Quarto infero, quotiescumque filius à patria potestate egreditur non sunt eius vota à patre irritabilia; quia est

fui iuris nec patri quoad personam, vel bonorum administrationem subiectus.

14. Superest dicendum; an in horum votorum irratione habeat & mater minoris eandem potestatem, ac pater: De curatore certum est eandem potestatem habere dum eius officium durat; quia eo tempore plene loco parentis subrogatur. Et ob hunc finem datus est, vt bonis minoris provideat. Quod si plures sint curatores designati (& idem est de tutoribus comparatione pupilli) penes quemlibet ipsorum est integra potestas vota puberis irritandi; quia haec competit ratione officij, & nulla est specialis ratio, quare potius vni quam alteri competat. Suar. lib. 6. cap. 6. n. 22. Sanch. cap. 25. n. 70. Bonacin. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. n. 25. in fine.

15. De matre si curatrix sit, idem est dicendum. At si curatrix non sit, & minor curatorem habeat, certum est, nullam potestatem habere: quod a fortiori conuincunt ea, quae diximus de potestate matris ad irritanda vota pupilli. Sed si minor curatore caret, non desunt Doctores, qui sentiant posse ea vota minoris irritare, quae possit pater. Sic videntur tenere expressè Manuel Rodriguez 2. tom. sum. cap. 91. n. 10. concl. 9. Vega 2. tom. sum. c. 129. casu 96. sine. Stunica de voto q. 3. n. 95. Sayro in Clau Regia lib. 6. c. 10. num. ult. Emanuel Sa verbo voti irritatio num. 1. Ratio esse potest; quia deficientibus patre, & curatore, alique ascendentibus parentis, qui de obligationibus minoris provideant, rationi consonum esse videtur, vt mater, auique succedat ob naturalem in filium potestatem, & amorem. Verum haec sententia nullomodo admitenda est. Quia pater solum potest vota filij puberis irritare, dum filius sub eius est potestate. At filius pubes non est sub potestate matris quatenus mater est. Vt deciditur in §. Foemina, institut. de adoptione c. leg. Regia 2. c. 8. tit. 17. partira 4. Ergo mater quatenus talis est, potestatem non habet filij puberis vota irritandi. Praeterea de votis realis est manifesta ratio. Nam matri non competit ipso iure administratio bonorum filij puberis mortuo parente, sed curatoris a iudice designato, & dum nullus designatur ipsi minori competit; quia est sui iuris. At potestas patris, curatoris ad irritanda vota realia minoris in administratione fundatur. Cum ergo haec matri quatenus talis est, non competat; nullo modo haec potestas competere potest. Et ita tenet Suar. lib. 6. cap. 5. in fine. Sanch. lib. 4. sum. c. 35. num. 77. & consentiunt omnes illi, qui hanc potestatem ad irritanda vota impuberis negant, quos plena manu refert Sanch. d. cap. 35. n. 74.

16. Tandem inquires; an minoribus competat in votis restitutio in integrum, sicut in aliis contractibus; cum se reputant notabiliter laesos? Affirmant Paludanus, Syluester, & alij relati a Sanch. d. c. 35. n. 85. Sed absque vilo fundamento, cum longè dispar ratio sit in votis, ac in contractibus. Nam in contractibus inuenitur deceptio, & defectus voluntarij, ob cuius causam conceditur minoribus restitutio. At in votis nullatenus deceptio esse potest. Quia Deus neminem decipit; neque etiam defectus voluntarij; cum votum plene voluntarium sit. Praeterea quae deceptio esse potest vbi opus consilij & perfectionis Euangelicæ exercetur? Sic alijs relatis comprobatur Sanch. loco citato n. 86. Bonac. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. n. 24.

PUNCTVM VIII.

Quae & qualiter religiosorum vota irritari possunt?

SVMMARIVM.

1. Proponitur ratio dubitandi, an omnia religiosi vota possit Praelatus irritare vel solum praedictantia?
2. Probabilis est omnia irritare posse.
3. Excipe nisi eius statum constituant.
4. Excipe votum strictioris religionis.
5. Quid Praelati hac potestate gaudeant.
6. Qualiter Pontifex hac gaudeat potestate.
7. Quid dicendum de monialium Abbatissis?
8. In quos religiosos sit hac potestas.
9. Quid dicendum de religioso creato Episcopo? quid de electo?
10. Vota nouitiorum irritabilia non sunt.

Neminus esse potest dubium, irritari a Praelatis posse vota religiosorum; quae eorum iurisdictionem, & religionem gubernationem impediunt. Quia non possunt esse voto obedientiae contraria; neque in superiorum praedictantiam. Sed quia plura a religiosi vota emitti possunt iurisdictioni superiorum non praedictantia, vt sunt vota de actibus internis, de seruandis Ecclesiae & religiosi praecipis, & similibus; dubitant an omnia haec vota possint a Praelatis irritari vel solum praedictantia? Et ratio dubitandi est: quia vniuersalis irritatio esse non potest, nisi religiosi ita Praelatis subiecti sint in obligationibus assumendis, vt in eorum voluntate

sit constitutum eos obligatos existere, aut nullam habere obligationem. Sed ex voto obedientiae statimque religiosi haec tam lata subiectio non colligitur. Quia inde solum colligitur in religiosi obligatio obediendi in contentanis regulis & in Praelatis potestas ea praecipienda, prohibenda adhibenda. Ergo religiosi non sunt ita Praelatis subiecti, quin possint aliquam obligationem regulae contentanae, statimque religiosi conuenientem subire independentem a Praelatorum voluntate. Et ita loquentes de voto praecipiorum tenent Calceatus. 2. 2. q. 88. art. 8. dub. ult. Palacios in 4. dist. 38. disp. 3. vel. verum in operibus pag. 873. Armilla summi. verbo votum num. 9. Anglia floribus 2. p. quaest. unica de voto art. 7. difficult. 2. concl. 2. & alij plures relati a Suar. lib. 6. de voto cap. 7. n. 2. Et est sententia probabilis teste Lessio lib. 2. cap. 40. dub. 13. num. 74. in 2. edit.

2. Ceterum longè probabilis est, posse Praelatos religionis omnia vota religiosi eius statum non constituenta cuiuscumque materiae sint, irritare excepto voto assumendi religionem strictiorem. Sic colligitur ex D. Thoma 2. 2. q. 88. art. 8. ad 3. c. 4. Nauarrus cap. 12. n. 65. Sayro in Clau Regia lib. 6. c. 10. n. 9. Azor. 1. p. lib. 11. c. 17. q. 16. c. 17. Valent. disp. 6. q. 6. punct. 6. q. 5. Lessio d. dub. 13. n. 75. Suar. tom. 2. de Religione lib. 6. c. 7. n. 3. Sanch. lib. 4. c. 33. n. 4. c. 34. sequent. Layman lib. 4. summi. tract. 4. c. 7. n. 6. concl. 3. Bonac. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. n. 26. c. 3. alijs pluribus apud ipsos. Ratio est: quia negari non potest, potuisse Pontificem vel melius religiosi gubernatorem, eorum voluntatem ita Praelatis subiectere, vt abique eorum consensu nihil simiter vouerent. Si enim vt immutato pupillorum iudicio prouideret, sic pupillorum voluntatem parenti, vel tutori subiecit, vt in parentis vel tutoris arbitrio sit vota eorum firmate vel cassare, & quilibet res publica potestatem habet contractibus suorum ciuium eas conditiones apponendi, quibuscum & non aliter obligari possunt; cui non potest Pontifex de religiosorum votis sic prouidere vt haec via in statu assumpto relictis & securis procedant? Quod verò ita factum sit, probat praxis & vsu religionum teste Lessio n. 75. Sanch. cap. 24. n. 30. Valquez 1. 2. disp. 165. c. 4. n. 29. Layman. Suar. Bonac. loco allegat. Et indicat Augustinus relatus in cap. non discatis 12. q. 1. ibi. Religiosum non solum facultatis, sed etiam voluntatis propriis renuntiare; & se per promissam obedientiam aliorum potestati & imperio subdere. Et Bonifac. VIII. in c. si religiosus, de electione in 6. ubi religiosus, cuius arbitrium non ex sua (cum velle habeat) sed ex illius quem vices Dei supra caput suum posuit & cuius imperio se subiecit voluntate dependet. Hinc solentur ratio debitandi, concedo namque ex praecio voto obedientiae, statimque religiosi hanc latam subiectionem non oriri; oriri tamen ex ipsi Ecclesia sic disponente. Cui subiectioni non obstant, quod saepe Praelati executionem materiae promissae non possint impedire. Quia impedire possunt noiam & voluntatem obligationem illius vt pote non necessariam, & multoties non conuenientem.

3. Dixi irritare posse omnia vota religiosi, nisi statum non constituenta. Nam quae eius statum constituunt irritabilia non sunt; siquidem ab ipsis tanquam a fundamento proeunt haec irritatiua potestas. Vnde irritare non possunt votum castitatis, paupertatis, & obedientiae; quia in ipsis status religiosi consistit. Deinde neque irritare possunt vota huiusmodi ex dispositione Pontificis annexa; quia accessorium sequitur naturam principalis. Quocirca cum votum redemptionis captiuorum in religione Mercenariorum, & votum quadragesimalis abstinentiae in religione Minimorum, & in Societate Iesu votum ingrediendi societatem (hoc est accipiendi gradum qui Praeposito, generali vilius fuerit) & votum solenniter obediendi summo Pontifici, aliaque vota simplicia, quae profecti emittunt, annexa sint statui religiosi, nullatenus irritari possunt. Vt notauit Sanch. lib. 4. cap. 33. n. 5. Layman lib. 4. summi. tract. 4. c. 7. n. 6. assert. 3. sine.

Praeterea ab irritatiua potestate excipitur votum arctius religionis ingrediendae, cuius executio sicut non potest a Praelato religionis impediri, cap. licet de Regularibus; ita neque irritari. Quia irritando hoc votum aliquatenus impeditur lepraedictus ingressus. Et praeterea professio religiosi cum de opus perfectum non potest professionem perfectiorem impedire, sed potius ceteri debet emissa sub ea conditione, dum perfectior professio non emittitur. Excepta autem perfectiori professione, & votum illius assumenda exceptum videtur. Nequit ergo irritari. Et ita tradunt omnes Doctores vt videtur potest in Nauarro lib. 3. consiliorum consilio 30. de voto n. 40. Sayro in Clau Regia lib. 8. c. 10. n. 9. Lessio lib. 2. c. 40. dub. 13. n. 75. Suar. 1. 3. de voto c. 6. n. 23. c. 16. c. 7. n. 9. Sanch. lib. 4. c. 33. n. 2. Layman lib. 4. summi. tract. 4. c. 7. n. 7. Bonacin. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. n. 27.

Quod si Pontifex ex religione quae laxior videtur, prohibuerit absolute transsum ad strictiorem, votum huius strictioris assumenda nulli erit: quia non est censenda omnibus peccatis perfectior, secus verò dicendum est si solum prohibuerit transsum

DE
ASIE
PALA
TOM
II